

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre ..... K. 5.
Fél évre ..... „ 2.50
Negyed évre ..... „ 1.25
Egyes példány 10 fillérért kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDÓMSNAL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Viszik a magyart idegenbe.

A kis pénzével egyetemben. A magyarnak van olyan országa, a mi természeti gazdagságban vetekedik a világjárók Mekkájának minden kincsével, van természeti áldása fürdőben, ásványvizben, van ennek az országnak a természet minden csodájából, a délibábtól kezdve, a mit már csak a forró afrikai égőv ad meg drága látványosságnak a globetrotternek, az még mindég meglátható a nagy magyar alföldön. És ha keres csepköves barlangot a kényes, válogatóízlésű előkelő idegen, azt csak Magyarországon találhatja meg, s ha tovább megyünk a természetnek változatos kincseinek itthoni felfedezésében, menten minden lokálpatriotizmustól nyugodtan megállapíthatjuk, hogy ez az ország predestinálva van arra, hogy központja legyen a nagy nemzetközi idegenforgalomnak. Mert az angol, az amerikai előbb utóbb kiélvezi Itáliát, megtapasztalja a Fjórdokat, megunja az éjjeli napnak csodás látványát, megmelegszi Algeriában, megunja Egyiptomot, és a mikor mindennünnen kikopott, keres magának ujat és soha nem látottat. Uj és soha nem látott a nemzetközi látványosságok sorában Magyarország, a mely kellő irányítás mellett rövid évtized alatt a világ legkeresettebb idegenfogadó hely lehetne.

Igen, hangsúlyozzuk a kellő irányítást, mert ezen fordul meg a nagy probléma, hogy természeti kincseinket, a gondviselés minden nekünk juttatott áldását tudjuk e közölni a szépért, nem látottért rajongó külfölddel.

A mint a mai helyzet mutatja, erről a mai viszonyok között szó sem lehet. Az idegenforgalom nagy és társadalmilag, ép úgy mint közgazdaságilag teljesen jogosult jelszava ma nálunk olyan intézményt dédelget, a mely minden egyébvel törődik, de teljesen másodrangunak tartja a főfeladatát, azt, hogy könnyítessék meg az idegenek számára Magyarország felkeresése és ezzel rekonzpenzáltassanak azok a közáldozatok, a melyeket a magyar idegenforgalom hivatalos cége az idegenforgalmi és utazási R. T. hosszú időn keresztül jó étvágyal emészt fel és szerződésének megújításával továbbra is felemészteni késznek vállalkozik.

Ennek a megújítási kampagnak a vállalat erkölcsi és hazai, valamint üzleti természetéhez mért bevezetése az a nagy vívmány, a melyről úgy ad hit, mintha azzal valami nagy szolgálatot tett volna a magyar közönségnek. Hírül adja ugyanis, hogy az ő utasai a külföld nagy áruházai-ban jelentékeny árengedménnyel vásárolhatnak. A paritás most már azt követelhetné, hogy a vállalat által

behozott idegenek hasonló előnyben részesülhetnek Magyarországon. De miután idegen ezzel a vállalattal az országba nem jó, itt azzal a trükkel állunk szemben, hogy a magyart kifelé liferáló vállalat nem elégszik meg azzal, hogy beszedi a menetdíjak után járó províziót, az állami szubvenciót, hanem ennek a tetejébe rábolondítja a magyart a külföld nagy beszerzési forrására és megkorlátozza a magyar ipari és kereskedelmi vállalatok keresőképességét a mi kárunkra.

Hisszük, hogy a magyar vidék, a mely joggal várta, hogy az idegenforgalmának a fellendítésére is szolgál az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat R. T. szubvenciója, nem siklik keresztül simán ezen az üzleti fogáson. Hiszen ez a magyar iparnak és kereskedelemnek a nyilvános megkárosítása államilag szubvencionált intézet részéről. A magyar vidék és különösen a magyar fürdők eddig tétlenül szemlélték, hogy államilag segélyezett közintézmény miként szállítja azt a csekélyszámu, némileg fizetőképes magyart a külföldre, mint sorvasztja ez az intézmény minden hazai dolgunkat, a mely alkalmas volna arra, hogy az idegenforgalom fellendítésével előre segítse a magyar termelést, a magyar vállalkozást.

Nem így kell Magyarországon fellendíteni az idegenforgalmat. Minden

A „Szent István“ védjegyű „Dupla maláta sör“ nemcsak elsőrangú üdítő, de jelentékeny gyógyhatású ital is, vérszegénység, idegesség, stb. esetekben. Különösen ajánlható lábadozóknak és szoptató nőknek. Jégbehűtve üvegenként 50 fillér. Eggedüli raktár és elárusító hely Kertész Lajos lüszér és csemege kereskedése Léván.

intézmény szinte ellene dolgozik annak, hogy csakugyan elfoglalja ez az ország azt a helyet, a művelt világ évről évre hatványozódó utazási és világturizmus kedvében. Ezeket lehet menteni azzal, hogy tőkében gyengék, több van bennök a kapzsiságból, mint az élelmességből, nem ismerik a külföldet, sőt azt sem tudják, hogy mit adhatnak a külföld eme szenvedélyének a kielégítésére. De mikor ilyen épen erre a célra nagy állami segítséggel szervezett intézmény hibban meg ennyire, szállítja kifelé a magyart, raffinált módon nem csak az uti és ellátási költségét, hanem még az itthon fedezhető szükségleteire szánt pénzcskét is mesterségesen viszi ki a passzív kereskedelmi mérlegű országból, akkor fel kell ébredni abból a hipnózisból, a mellyel ez a vállalat az országot és különösen annak a vidékét esztendőkön keresztül állandóan károsította.

A boritaladó.

Írta: Liptai Albert.

A magyar borgazdaságnak egy régi, súlyos sérelme vár orvoslásra és ez a boritaladó kérdésének rendezése illetőleg annak az adónak lényeges leszállítása, sőt mielőbb való teljes törlése.

Semmilyen mezőgazdasági termény nem fizet adót, csak a bor és sehol a világon

nincs oly magas boradó, mint a par excellence bortermelő Magyarországon. Még az abszolutizmus korszaka róta ki ránk ezt a nehéz sarcot, amelyről egyik jeles közgazdánk azt mondotta: — Ha a kormány erőnek erejével tönkre akarna tenni egy virágzó mezőgazdasági ágat, mint amilyen a szőlőművelés, arra jobb eszközt nem találhatott volna a boritaladónál.

Ez igaz. Nemcsak horribilis nagy a boritaladó, úgyhogy lényegesen megdrágítja a bor árát (pl. 1908. évben, e nagy termésű évben, az ország több helyén kisebb volt a bor ára, mint amilyen azután járó adó; ilyen lehetetlen helyzetet is fordultak már elő), aminek természetes következménye a borgazdaság csökkenése és egyéb italok — mint például a feltétlenül kárhóztató, mert testet-lelket romboló, pálinka — terhdítása, hanem nagy mértékben igazságtalan is a boritaladó, nemcsak azért, mert egy olyan mezőgazdasági terményt sujt, amely nálunk soha sem volt igazán csak luxuscikk, hanem azért is, mert nem egyformán van kiszabva az ország egyes községeire, hanem Budapesten, az ország fővárosában (és Pozsonyban) a legnagyobb, tehát épen ott, ahol az intelligencia nagy számánál fogva (az óriási tisztviselő-sereg, katonaság stb. révén) a legkiterjedtebb fogyasztást lehetne biztosítani; végül azért is igazságtalan, mert az egyes bornemekre egyforma magasságban van kiszabva, a rengeteg költséggel termesztett és nagyon nehezen értékesíthető tokaji bor és egyéb fajboraink ugyanazt az adótételt fizetik, mint az olcsón termelhető és mint tömegáru, könnyen értékesíthető homoki vinkó.

De a boritaladó behajtási módja is —

minthogy az a többi fogyasztási adókhöz hasonlóan bérbevehető és bérbe is van adva — nemcsak hogy nem igazságos, hanem sok helyütt erőszakos is, sőt a középkorai hadi sarc behajtására emlékeztető; a nagy, befolyásos uraknak kedvező és a poigárságot és népet zsaroló.

Ennek a roppant súlyos és igazságtalan tehernek legalábbis a megkönnyítését most már teljes eréllyel követelnők kell a gaddáknak. És nem szabad addig nyugodniok, amíg teljesen el nem tüntetik az abszolutisztikus korszaknak ezt a szomorú — persze Ausztriából származó — maradványát.

Követelnők kell nemcsak azért, mert magában véve is igazságtalan, hanem különösen azért, mert a magyar szőlőgazdaság jobb boldogulásának egyik legnagyobb akadálya.

Ezt sohasem éreztük oly erősen mint most, amikor az ország termése jó években már a filloxera előtti idő átlagának kétszeresére emelkedett és ennek dacára az újabb telepítések, különösen a homokon, nagy arányokban haladnak; amikor borkereskedelmünk, amely sohasem volt szervezett és a termelés érdekében is dolgozó, rohamosan hanyatlak és kevésbé tökeerős és kevésbé megbízható elemek kezébe megy át, aminek természetes következménye a borértékesítési viszonyok, mizerábilis volta; amikor a borgazdaság a bor magas ára és a bor iránt hiányzó bizalom folytán még egyre csökken; végül amikor vámkülföldi kivitelünk szinte teljesen megszűnt.

Tehát úgy nemzetgazdasági, mint szociális tekintetben égető szükség, hogy a boradó leszállítsák, hogy fél millió szőlősgazdának, 1 millió munkásnak és még 1

TÁR C Z A

Szomorúság tarlóján.

Miért . . .

Miért . . . e szó tolat ajkamba
Főt szívemen, Mram, a csapás?
Mihem nem nyílik már rózsák bokra
Az én világom csak könnyhullatás?

Ma-pról-napra emlehet találak,
Mint őszulón a hóbor szélvihar
Meroadt rózsaszirmot, vadvirágot —
Az elmúlásnak borongásával.

Finale.

Nem írok dallt, csak szomorúat
Nem dalolok, csak síró bánatot
Hamvadóban a szívem parázsa
Érzem, nemsokára meghalok.

Meghalok egy ősi alkonyattal
Mikor a fákon zúgó szél süvít
Két levél száll a pusztá határon
Mikül a szívem. Vágy, dal nem kevit.
Vén diák.

Fehér lilium.

Írta: Dánielné Lengyel Laura.

Fáradtan, szomorúan nézte a keringőző leányokat, asszonyokat, köztük elsősorban mindenütt az ő vakító szépségű mamáját. A tizenhat éves kis Olga szívét valami keserű, nehéz, nagy fájdalom szoritja össze. Ismeretes érzés minden nő előtt, kinek nagyon szép és nagyon mulatnivaló anyja volt.

Ott ült egy sarokban, már nem is törődött vele senki. Az ő szép mamája ott repült nem messze tőle egy fiatal ember karján, néha-néha barátságos buzdító pillantást vetett feléje, hogy rajta kis Olga, mulass te is szépen, de mert leánya nem reagált a bátorító pillantásokra, hát a mama tovább repült zöld selyemruhájában, talán meg is feledkezett arról, hogy a sápadt, fiatal leány egyedül, magán,osan, elhagyatva ül, epszto keserűséggel, mérhetetlen fájdalommal szívében.

Voltaképen ez a nyakas kis leány, maga volt oka elhagyatottságának. A szép mama magával hozta a Bozoky-féle estélyre, hadd szokjék társasághoz a kis gyáva. Akadt egy pár fiatal ember, aki a szép mama kedvéért szívesen elvitte volna egy-két tourra, de Olga ugy olvasott lelkükben, mintha nyitott könyv lenne. Ő nem akar táncolni, nem, nem. . . . Soha sem fog

táncolni olyan emberrel, aki a más kedvéért könyörületből közeledik hozzá. És rászakadt saját jelentéktelenségének tudata. Önkéntelenül a tükröt kereste szemével. Egy gyöngye, igénytelen termetű, keskeny-vallu, fejleiten alaku leány bámult reá vissza. Az arca? Azok közül való, melyek még nem szépek, de melyeknek tehetségük van a szépülésre, ha valamelyik férfi felfedezi őket. Hiszen ugy kell a női szépség fejlesztéséhez a hódító, biztató, esdő, vallomást tevő férfitekintet, mint a virágnak napsugár. E nélkül elfonnyad, kiszárad, mielőtt teljes pompájában nyilhatott volna.

A kis leány ott ült mozdulatlanul és keserű szívvel, égő szemmel, de nagyon megdöbbsent lélekkel nézte a többi leányokat, asszonyokat. Irigyelte őket, de lelke mélyen meg volt döbbsenve és ideges félelem gyötörte. A forró érzéki levegőben a zene már nem ritmikusan, inkább brutálisan, ingerlően hangzik. Mintha csak arra való volna, hogy még jobban izgassa a lávaként hőmpölygő vért. A táncban már nincs is semmi báj, grácia, szemnek és szívnek való gyönyörűség, melyet a régimódi táncoknál, a menuettnél vagy négyesnél érez az ember. Nem hajlonganak, bóko'nak, mosolyognak itt az emberek egymásra. A férfi erősen magához szoritja a nőt, az pedig közel hajol táncosához. A zene, az

millió más embernek (kereskedőnek, vendéglősnek, ügynöknek,) akiket a szőlő állandóan egész éven át foglalkoztat, és akinek kenyeret nyújt, jobban boldoguljanak és az egészségre nem ártalmas bor a valóságos méregként ható pálinkát a közfogyasztásból kiszoríthatja.

Azonban finckormányunk csak pénzügyi szempontból mérlegeli ezt a kérdést. Azt tartja még ma is, hogy a 18-20 millió adóbevétel, amelyet a bor biztosít, nem nélkülözhető és hogy ennek bizonyára nem talál fedezetet.

Most már ez az argumentuma is megdőlt, amikor egy egész sereg új adóbevétel biztosított magának és még többet tervez. A szeszadó felemelése folytán 21 millió korona bevételi többletet biztosított magának. Nemrégiben továbbá bevallotta a pénzügyminiszter, hogy az általános adóbevétel évről-évre 45 millió koronával növekszik, „tehát desperatióra nincs ok” jegyezte meg. Azután itt van a dohányárak árának felemeléséből származó 30 millió koronányi plusz. Csak ez a három tétel is már közel 100 millió bevételi többletet jelent, amiben, úgy hisszük, a borítaladó leszállítása folytán eleső 8-10 millió korona bő fedezetet talál.

De most sorra következik még a szeszmonopolium, gyufamonopolium, sőt a — bormonopolium gondolata is felmerült már. —

A pénzügyminiszter mindenképpen rosszul számít, amikor a horribilis és igazságtalan borítaladót fentartja. Pénzügyi szempontból is. Mert bizonyos, hogyha ezt az adót leszállítaná, a bor megolcsóbbodása folytán lényegesen emelkednék annak fogyasztása, aminek nyomában a forgalom, kereskedelem

fellendítése és az ország gazdasági gyarapodása járna. Ez pedig az államkassza javára is válnék, nagymértékben.

Mikor fog már bekövetkezni az a pillanat, mikor a pénzügyminiszter ebből a szempontból is meg fogja ítélni ezt a nagyon fontos kérdést? Meddig várjanak még a szőlősgazdák a borítaladó leszállítására? Addig, míg a tultermelés és rossz értékesítési viszonyok sulya alatt — teljesen összeroppannak?

Széljegyzetek.

Kánikulai keservek.

A jó Isten meg az újságolvasók a megmondható, hogy mennyi siralmas jeremiáda hangzott el már nálunk a helyi lapok hasábjain és természetesen azokon kívül is hosszú esztendők sora óta, a fürdő hiánya miatt. A tinta, ami a jó ügy iránti harcos buzgalomban már elpocskolódot, szinte maga kitenne egy fürdőre valót s bizonyára nem lennének sokkal feketébbek a lévaiak, hogyha most abban lubickolnának, mint amilyen feketék attól a sok portól s mi-egyébb piszoktól, amit a báti parttól s egyébb helyről sodor felénk a játékony szellő és hordnak be a szekerek, mert hiszen a Podluzsanka patak szabályozása miatt nincsen víz a Percz csatornában, a lévaiak emé természetes és nyaranta annyira megszokott fürdőző helyén. Bizony szerencsétlen náció vagyunk mi lévaiak! 24-én már hivatalosan is beköszöntött a kánikula. Fertikónál már előtte való este érezhető volt, mert elfogyott minden fagyalt. Pörszölő hőség, éget az aszfalt, amely a nagy

forróságban már fodrokat vet, hullámzik, akárcsak a Balaton. De a nótabeli kislány az most itt sir az olvadó aszfalton, mert elsüllyedt a félcipője, amire majd csak valamikor egy jövő századbeli építkezésnél bukkannak rá a kőművesek. Kánikulai tanalusi kinjainkra rossz viccek gyártásával akarunk némileg enyhülést találni s amennyiben az esztendők óta emlegetett fürdő még most sincs meg, tehát amennyire 38 fok Celsiusnál hidegvérrel gondolkozni tudunk, melegen ajánljuk a város urainak, hogy találjanak ki már valami okosat, hogy a fürdő ügye végre valahára nyelbe ütessék, mert haj, de sokan vannak Léván, akik nem érnek rá, meg elegendő módjuk sincs hozzá, hogy nyáron minduntalan Szántóra, (télen meg Pestre) futkossanak a fürdőzés okából és addig is meg ez a kutya melegt tart, csak öntöztessék a várost alaposan és nemcsak ott, ahol — egy jó népies közmondás szerint — a „papok táncolnak” hanem másutt is és nem csak a tühretetlen forróság, de a nagy por miatt is, ami napközben olyan vastag rétegekben rakódik le mindenre, hogyha a vakációzásában véletlenül valamelyik rövidlátó angol geológus ide vetődne, bizvást telekürtölné az egész világot, hogy Magyarországnban, Barsmegyében, egy hatalmas kiterjedésű őskori leletre bukkant.

A magyar gazdaszövetség felirata.

A Magyar Gazdaszövetség ezen a héten megküldte a Lévai Hirlapnak ama feliratának másolatát, amelyet a montenegrói szerződés ügyében a képviselőházhoz intézett és amelyben megokolta, miért kelt a gazdaszövetségben aggodalmakat ez a

örületes, kaotikus zene igaztja, bátorítja őket. A csunya hipokritaságnak ocsmány cáfolata egy-egy modern bál, azért van az igazi, ártatlan leánylélek eleinte úgy megdöbbenve tőle.

Olga csak nézett-nézett, a feje szédült, a szeme káprázott. Hiuságánál fogva szeretett volna ott lenni a többiek közt, de a lélek mélyében undorodott tőlük. A leányok szeme oly különös, rejtelmes fényben ragyogott, az asszonyok oly bátran és bizalmasan mosolyogtak. Anélkül, hogy érteit volna a dologból valamit, kimondhatatlanul szegyenkezést érzett lelkében, már éppen azon gondolkozott, hogy tűnhetik el a nagy teremből észrevétlenül, mikor valaki megszólította:

— Jó estét Olga kisasszony!

Bozóky Kázmér volt, egy fiatal 18 éves fiú. Egy kicsit még ügyetlen és éhietlen, mint az édes anyja szokta mondani, de azért itt kell lennie, hadd csiszolódjék, hadd ügyesedjék, így lesz a fiuból ember. Ez a boldondó fiú büszke az ő színjeles érettségi bizonyítványára, Bozóky né meg haragszik az iskolára, mely könnyelműt csinált a ház örököséből és most mindenáron azon voit, hogy azokba a tudományokba vezesse be, melyekre a tanár urak nem oktatták az ifjakat. A fiatal Kázmér nehezen tanult, mert a társaságban ő még mindig a hasznavehetetlenek csoportjához

tartozott. Nem mert a kipirult arcú leányok és mosolygó asszonyok közé menni. Egy sarokból nézte Olgát, amint egyedül, magában elvonultan ült. Jól esett neki, hogy a leány nincs abban az örületes gyorsasággal repülő csoportban. Csak nézte a leány ovális halvány arcát, meglátta azon a földöntúli szépséget, melyet csak a szerelmes ember lát meg az imádott nő arcán. A gyöngye, még fejletlen termetű állig csukott fehér ruha fődte, a fiú boldog volt, hogy egy egyedül, háboríthatatlanul nézheti, de mikor látta a kis leány arcán a növekvő szomorúságot, odament hozzá és megpróbálta, soha sem beszéltek még eddig szerelemről, de úgy önkéntelenül érezték, hogy egymáshoz tartoznak.

— Jó estét, Olga kisasszony!

Olga pirulva hajtotta le fejét, a fiatal ember melléje ült és beszélni kezdett a kellemes és bátorságával, el kell mindent mondani még ma este. . .

— Olga kisasszony, én a jövő hónapban Pestre megyek. . . A mama nem akar, hogy a szepemberbe menjek fel, azt mondja, az érettségi vizsgálat megerőltetett. . . A tényleg, én szeretek tanulni és soha nem vagyok fáradt tőle. . . Inkább szeretnék tanulni.

— Nem szeret itt lenni? — kérdezte Olga felemelve a fejét.

— Most szeretek — felelt a fiú, és bele-

pirult a vallomásba.

A kis leány — a kis leányok az ilyen fontos percekben csodálatos módon bátrak lesznek — elmosolyodott. É mosolyban már volt kis női kacérság, egy kis biztatás: beszélj, beszélj csak tovább bátran.

A fiú beszélt:

— Én tanulni fogok Pesten is. Azt akarom, hogy híres, nagy ember legyen belőlem, olyan, amilyenekről mi az iskolában tanulunk. . . Verseket fogok írni, költő vagy miniszter leszek még nem tudom, — tette hozzá komolyan, — én jobban szeretnék költő lenni, de a mama — gondolom — jobban örülne a miniszterségnek. Hát Olga kisasszony mit gondolt?

— Nekem mindegy, — felelt halkán a leány — legjobban szeretném, ha az maradna, ami most.

A fiú büszkén felemelte a fejét:

— Az nem lehet, hová gondolt? Én férfi vagyok, nekem küzdeni, harcolni kell. — Majd alázatosan hozzátette: — Hogy méltó legyek magához. . .

Olga nem felelt, csak ránézett a fiúra könnyben uszó szemmel. A fiú meg akarta a leány kezét fogni, de nem merte, a leány szeretne volna a fejét a fiú vállára hajtani, de nem mozdult. Csak néztek egymásra a tiszta, szent szerelem áhitatával és Kázmér halkán mondta:

— Költő leszek, vagy miniszter. Min-

szerződés, amely a monarchia területére élőállatoknak vámmentes behozatalát kontemplálja. A gazdaszövetség — a felirat szerint — ezt a szerződést gazdasági szempontból csak minimális érdekek biron tartja s amennyiben bir is érdekek — a beadvány szerint — majdnem kizárólag egyoldalú osztrák érdeket képvisel, a magyar állattenyésztésre pedig a legnagyobb veszedelmet idézheti elő; mert Montenegroban a legprimitívebb állategészségügyi viszonyok vannak s Montenegro a legszorosabb gazdasági összeköttetésben van Törökországgal, amelyben a keleti marharezs még kiirtva nincsen. A Magyar Gazdaszövetség tehát most azt a kérelmet intézi a képviselőkhöz, hogy ha a kormány a kiegészítő tárgyalások útján a szerződés módosításával nem tudja azt kieszközölni, hogy Montenegroból élő állat ne hozassék be, hanem a levágás montenegrói területen a határon történjék, akkor a képviselőház ezt a szerződést ne hagyja jóvá. — A Lévai Hírlap amikor a még mindég tartó husdrágaság föllépett s hogy az állatkiviteli statisztika számadatai nyilvánvalóvá tették az ország népe előtt a husdrágaság, illetve a szarvasmarha drágaság igazi okát, ami abban kulminált, hogy ezt a drágaságot, az ország szarvasmarha tenyésztésével arányban nem álló nagy kivétel okozza, aminek egyik konkrét példája, amit Szobotka Dezső hontvarsányi bérlő bocsájtott az ország elé, eklatánsan bebizonyította annak a föltevésnek igazságát, hogy miért nem kapni az országban vágómarhát. Lapunk ennek a nagy kivételnek ellensúlyozására követelte a balkáni állatbehozatalnak szabaddá tételét. Azonban mi mint akkor, úgy most sem arrogáljuk

magunknak azt, hogy ismerjük a Balkán állategészségügyi viszonyait, fölfogásunk azonban azóta sem változott ebben a dolgban s csak az most is, mint akkor, — bármennyire is tiszteljük és becsüljük az ország gazdaközönségét — kimondjuk, hogy szerintünk az állatbehozatal nem annyira a magyar állattenyésztés érdekeit, mint inkább a magyar agráristák anyagi érdekeit fenyegeti veszedelemmel. Pedig kívánatos volna, hogy végre valahára az agráristák is belátják, hogy az ország fogyasztó közönsége nagy tömegének a könnyebbségére is kellene már valamit tenni ebben a mindinkább tarthatatlanná váló drágaságban.

*

A védőerőjavaslatok.

Mint politikai csemege, most a védőjavaslatok izgatják a kedélyeket. Mi e helyen erről az ügyről csak a javaslatnak szimpátiakusnak mutakozó részének kapcsán, a kétéves szolgálatról akarunk szólni, mert tulajdonképpen ez a rész a javaslatok fordulópontját képezi, mivel az ujoncjutalék felemelését a három éves szolgálatnak két évre való leszállításával indokolják. Idáig a közös hadseregnek Magyarország évente kerekén 44 ezer ujoncot adott, akik három évig szolgáltak; egy időben tehát háromszor 44 ezer = 132 ezer katona szolgált fegyver alatt a közös hadseregben. Hogy két éves szolgálati idő mellett ugyanennyi ember teljesíthessen tényleges szolgálatot, evégre évenként 66 ezer ujoncot kell adnunk, mert kétszer 66 ezer egyenlő 132 ezerrel. Ha tehát a két éves szolgálati idő reformját a békelétszám felemelése nélkül vezetnék be, már akkor is Magyarország évi ujoncjutalékát (a közöshadsereg számára)

22 ezer emberrel kellene emelni. A kétéves szolgálati idő behozatala tehát az ujoncjutalék emelésével jár, mert ezután két esztendő alatt kell ugyanannyi ujoncot adni, mint amennyit eddig három éven át adtunk. Ebből az következik, hogy ennek a népszerűnek látszó reformnak az életbeléptetése semmiféle közgazdasági nyereséget nem fog jelenteni. Mindössze anyit érünk el, hogy ezután több család fogja viselni a véradó terhét, de kisebb mértékben. És épen ezért tartják a reform kimagasló előnyének és azt mondják, hogy az bizonyos szociális kiegyenlítést hoz létre. Ámde kevesen gondoltak arra, hogy a két éves szolgálati idő behozatala, a létszólógus szociális kiegyenlítés mellett igen nagy aránytalanságokat és igazságtalanságokat idéz elő. Már azt is meg kell gondolnunk, hogy a kétéves szolgálati idő életbeléptetése nem másként sikerül, mert ha az új véderőtörvény életbe lép, a közös hadseregnél és a honvédségnél évente 36 ezer magyar katonával fog több szolgálni, mint eddig, azaz a közös hadseregnél és a honvédségnek békelétszámát Magyarország a maga részéről 36 ezer emberrel fogja szaporítani. Kétkövetkezménye lesz tehát az új véderőtörvénynek. Az egyik az, hogy a szolgálati idő leszállítása címén minden esztendőben 22 ezer ujonccal többet fognak besorozni, mint eddig. A másik az, hogy a besorozott ujoncok két éven túl való visszatartása folytán 36 ezer emberünkkel fog több fegyver alatt szolgálni, mint eddig. Felmerül most már az a kérdés, hogy honnan veszik a szükséges új katonanyagot és erre a kérdésre már előre is meglehetősen biztossággal lehet válaszolni. A felvidék és a nemzetiségi vidé-

denki ismerni, bámolni fog, de előbb küzdeni, harcolni kell. . . Így van ez a könyvekben is. Fog rám várni? Mondja?

— Fogok — felelte a leány és két nagy könnyecsepp hullt le a halovány arcára. —

Senkisémet figyelt rájuk. A pálmabokor jótékonyan elfedte őket. A fiú gyöngéden mághoz ölelte a leányt és megakart csókolni, a leány szelíden hajolt a fiú felé, de a fiú, a 18 éves szerelmes gyermek hirtelen elbocsátotta:

— Nem — nem. . . majd ha a feleségem lesz — mondta vérpisros arccal reszketve.

— Majd, ha a felesége leszek — mondta utána engedelmesen a leány, de egy kicsit halvány lett és szíve mélyében szomorú az elmulasztott csók miatt.

Ott kint a pálmabokor előtt már a vad éjféli kedv dominált, férfiak néha véletlenül, többnyire szándékosan nagyon is mereven bámulták a szép, fehér, fődeten asszonyi vállakat. A szőke és barna frizurák kezdenek megbomlani, az arcokról lehullt a rizspor, a ruhák gyűrődtek. . . Már nem sokára jön a hajnal hűvös szellője, nyomában a kiábrándulás, a kedvetlenség, a főfájás. . . A zene elhalgat, a vidám, mulató emberek hazamennek, a lámpákat eloltják és odabenn marad a szürke por, a nagy, zajos vidámságok után beálló lelketlen siri csöndesség.

De most még tetőpontján a jókedv, a

hölgyek egyre nyájasabbak a férfiak egyre bizalmaskodóbbak, de szívük az hideg és józan, s reggelre nem is marad meg a sok kacérság, és merészség után más, mint unalom, testi kimerültség és lelki csömör.

Itt pedig hátul egy sarokban, két fiatal gyermek ül némán, mozdulatlanul, nem merik egymás kezét megérinteni, talán mert az egész mulatságon ők szeretik igazán, szívéből egymást. . .

A szép Gencsy Flóra fáradtan ült le egy percre a pálmabokor elé, nem látja a háta mögött meghúzódó gyermekeket, csak éppen véletlenül vetette oda a völegényének:

— Hála Istennek, hogy kiszabadultunk a táncolók közül, olyan rettenetes meleg volt, hogy szédült belé a fejem, de itt-itt. . . magam sem értem. . . mint a fehér lilium nyilna valahol közelünkben. . .

Hagyjatok nyugodni!

Hagyjatok nyugodni!

Ne bántsatok engem;

Kinok árja tépi

A szívem, a lelke,

Hagyjatok nyugodni!

A magányt keresem,

Az érző szív s lélek

Nem tud úgy feledni;

Benne más az élet.

Hagyjatok nyugodni!

Ottan a magányban

Ottan más az élet.

Sajogó szív s lélek

Oda magyék véled;

Oda a magányba.

Ott az elhagyottság

Az megenyhít talán, —

Félek így meghalni

Életem hajnalán.

Istenem ne hagyj el!

Testvér.

kek legtöbb vármegyéje idáig sem tudta kiállítani az ujoncjutalék reá eső hányadát. A hiányt a sík vidékek lakossága fedezte, ahonnan több legényt soroztak be, mint amennyi arányosan rájuk esett volna. Az új védőtörvény szerint minden vármegyére eső hányad emelkedni fog, de miután az országnak több, mint $\frac{1}{3}$ részét kitevő vidék idáig sem tudta az ujoncokat a ráeső arányban előállítani, nagyon természetes, a magasabb hányadot sem állíthatja elő, hanem egyszerűen nagyobb hiány keletkezik, melyet aztán a síkföldi magyarság soraiból pótolnak. Ilyenformán a felemelt ujoncjutalék terhe legelsősorban is a magyarságra fog nehezedni, a magyarság fogja megcsinálni azt, hogy a pálinkaívás miatt degenerálódtak az emberek, vagy hogy a kívándorlás kitirítette a felvidék falvait. Emellett a három éves szolgálat terhét is (a lovaságnál) legkivált a magyarság fogja szenvedni, mert innen kerül ki a nyeregbe való, erőscsontu legénység javarésze. (B. B.)

HIREK.

— **Tanítóválasztások.** Tóth Istvánnak, a lévai reformátusok költő tanítójának szép tehetségű fiát: Kálmánt, aki jeles sikerrel legutóbb tette le a kepisítőt, e hó 20-án a mezőcsáthi (Borsod m.) ref. egyház rendes tanítójává választotta meg. — A lévai ref. egyház ujonnan szervezett tanítónői állására e hó 26-án Csekey Aranka okl. tanítónőt, egyhangul választotta meg.

— **Tanári változások.** A kegyestanítórend kormánya Léván a következő változásokat eszközölte: Csóti Márkot Veszprémbe, Papp Jánost Nagykárolyba helyezte át s helyükbe Néder Gyulát Veszprémből és Vándor Józsefet Privigyéről helyettesítette.

— **Zivatar villámsujtással.** Csütörtökön délután amikor Léván is kezdett zeme-regni az eső, a hontmegyei Felsőprandorfon nagy zivatar volt, miközben a villám lecsapott és Koblen Jánosnét halálra sújtotta. Ebben az időben Bakabányán egy csúrbé csapott le a villám és a csúrt fölgujtotta.

— **Augusztus.** Meteor jelentése szerint augusztus havának változási napjai 1—2 5—10—17—21—24—25—26—29. és 31-re esnek, amelyek közt mint látjuk, nincsenek oly hosszabb időközök, amelyekre változási napok nem esnek. Legerősebb hatásuk 1—5—17—21—25. és 29-ikiek és pedig 1. változó. 5. meleg, 17. változó, 21. erősen csapadékos, 25. meleg, száraz, 29-ike változó jelleggel.

— **Betiltott vásárok.** Pálosnagymező és Oszlány megyénkbeli községekben tartandó országos vásárokat, hasított körmű állapot felhajtása állapotbetegség folytán ez időszertint tilos.

— **A plébánia betörője.** A plébánia betörőjéről a múlt számban közölt tudósításunkban furcsállotta tudósítónk azt, hogy egy ember, aki egész éjszaka Léván dorbézol, alapos ok nélkül Alsóváradra gyalogoljon s ott szálljon vonatra ahelyett, hogy azt itt tette volna meg. Munkatársunk kétyele ugylátszik elég indokolt volt, mert Mácsék István, csendőr járásörmester nyomozása szerint, ez az ember a betörő, akinek fényképét a járásörmester most Ungvárról, ahol a nyomozás ügyében járt, magával is hozta. Ez az ember, aki Léván és Alsóváradon is mint csirkekereskedő mutatkozott be. Weinreich Péter, volt ungvári borbély mester, aki már fiatal segéd korában is ügyesebb mestere volt a betörő szerszámoknak, mint a borotvának, de sohasem sikerült őt rajtakapni. Sőt amikor bevették őt katonának, akkor is folytatta kiadósabb mesteriségét. Mikor kiszabadult katonáéktól, egy ruhalopáson vesztett rajta s büntetését a szamosújvári fegyintézetben töltötte ki, amit tizenhárom általa bevallott betörésért mértek rá. Három évvel ezelőtt szabadult ki a fegyházból s újra borbélyműhelyt nyitott Ungváron, de a betörésekkel csak nem hagyott föl. Letartóztatták, de megszökött s az őt üldöző rendőrré háromszor ráölt és elmenekült. Természetesen ezért is körözik. — Az az ember, aki a betörés napján való délután Horváth Józsefnél letette táskáját, a napokban újra ott járt, s engedelmet kért, hogy a táskát ott hagyassa, amíg bejön a városba. A csendőr járásörmester véletlenül éppen arrafelé ment, behívták A járásörmester ezt az embert a rendőrségre kísérte, ahol igazolása után bizonyosodott, hogy a betöréshez semmi köze és így szabadon bocsátották.

— **Muzeum Garamszentbenedeken.** A Bars értesülése szerint: a kuruc-labanc hadjáratok országútjának gőpontján, a kies fekvésű Garamszentbenedeken a muzeumok országos felügyelőségének kezdeményezésére, az esztergomi főkapitány hozzájárulásával régiségügyi muzeumot állítanak föl, hogy megmentsék benne ami még megmenthető az elmúlt századok dicső és szomorú emlékeiből. A muzeum kétségkívül csak emelni fogja a regényes szépségű Garamszentbenedek érdekességét.

— **Vasárnapra áthelyezett ünnepek.** A római pápának legújabb kiadott motu proprioja elrendeli, hogy a köznapokra eső némely ünnepeket az egyház az utánuk következő vasárnapokon tartsa meg. A pápát ennek a rendeletnek a kiadására a népek versenye indította. A katolikus országok ha lépest akarnak tartani a gazdasági versenyben a nem katolikus országokkal, csak úgy tudják megállani helyüket, ha a túl sok munkaszünetes ünnepnapot csökkentik. Ez a rendelet azonban hazánkra nem vonatkozik. Amennyiben pedig minket érdekel, az csak annyi lehet, hogy megállapíthatjuk belőle, hogy egynémely modern eszme elől már a legkonzervatívabb szervezet, a ka-

tolikus egyház sem zárkozhatik el teljesen. A kath. egyházban azonban már akadtak, akik még a pápánál is pápábbak akarnak lenni. Ugyanis Salzburgban szeptember havában püspöki gyűlés lesz, melyen a pápa eme rendelete ellen memorandumot akarnak szerkeszteni a pápához.

— **Vesztett kutya garázdalkodása.** Özv. Weimann Márkné kutyája megmaria Blumenfeld Ármán szállító, László nevű kis fiát és Tomek István szabó segédet. A kutya a vezettség jelei mutatkozott, így a sérülteket a rendőrség még aznap Budapestre a Pasteur intézetbe szállította, a kutyát pedig elpusztították. A rendőrség ebzárlatot rendelt el, s a gyepmester hetenként kétszer összefogdossa a kóborló ebeket.

— **Kállay Jolán balesete.** Egyik vidéki lap írja: A trencsénpliczi színházban a múlt napokban Király Ernő fővárosi színművész vendégfelléptével a „Vig özvegy” operette ment zsufoft ház előtt. Hanna szerepében Kállay Jolán primadonna valóban excellált. A II. felvonás folyamán, amidőn a művésznő szokott temperamentumával a táncot lejtette, hirtelen hangosan felsikoltott és összeesett. Tánc közben ugyanis egy szög fúródott lábába, amely természetesen égő fájdalmat okozott a művésznőnek. A függőnyt ezek után nyomban leeresztették. A közönség élénken érdeklődött a művésznő hogylétéről s igen jó hatást tett a rendező azon nyilatkozata, hogy az orvos hamarosan elvitte a szöveget s a művésznő folytatja játékát.

— **A női kereskedelmi tanfolyamok új szervezete.** A kultuszminiszter a női kereskedelmi szaktanfolyamok szervezetét az országos ipari és kereskedelmi oktatási tanács javaslatára a kereskedelmi miniszterrel egyetértően állapította meg és az 1910. évi rendelettel kiadott szervezetet, valamint annak intézkedéseit hatályon kívül helyezte. A miniszter a női kereskedelmi szaktanfolyamok felügyeletét a m. kir. felső kereskedelmi iskolai főigazgatóhoz utalta s a felügyelettel Kirchner Béla főigazgatót bízta meg.

— **Öngyilkosság.** Zubák Simon, 69 éves újbársi lakos e hó 22-én a község határában egy kőrefára főlakaszkodta magát, mire észrevették meg volt halva. Tettét ittas állapotban követte el, amiatt, hogy a fia nem akarta a közösen főzött szederpálinkát aznap szétmérni. A hatóság a temetési engedélyt a boncolás mellőzésével megadta.

— **Állatvásár.** A hétfői állatvásár a szarvasmarhák között elterjedt ragályos száj és körömfájás miatt nagyon kicsi méretekben zajlott le. 501 ló volt az egész főlhajtás, amiből 331 drbot adtak el. A szerdai kirakó vásár a nyári munka miatt szintén gyöngye volt.

— **Betörés egy hajlékba.** Csütörtökön az a hír terjedt el a városban, hogy a prépost hajlékában betörők jártak. A hír ebben a

formájában nem felel meg a valóságnak, hanem az igaz, hogy szerdáról csütörtökre virradó éjszaka betörő járt dr. Frommer Ignác orvos, kácai hajlékában. A betörő a talált nehéz boroktól alaposan lerészegedett és ott a hajlékban elaludt. Több óra hosszat aludt a hajlékban és még akkor is elegendő ideje volt arra, hogy háborítatlanul vigyen magával többféle női ruhát. Az üvegekbe fejtett finom borokból is vitt magával s többet pedig összetörött, úgy, hogy 12 üveg hiányzik. A tettest két csendőr egy rendőrrel még azon nap kinyomozta, és Kovács Lajos személyében, aki a kiskéri cigányok között él, a varsányi határban le tartóztatta, amikor Kovács éppen egy körtéfán, annak a gyümölcséből oltogatta az alkohol okozta zomjúságát. Talán mondanunk sem kell, hogy a körtefa szintén idegen tulajdon volt.

Pénteken délelőtt Horváth József magánhivatalnok és Gyuris József munkás elfogták s a rendőrségre kísérték Ferik Pál állványmunkást, akit Torma Lajos városi tisztviselő, Báthly László-téri lakásának ablakán láttak kiugorni. Feriket a rendőrség eddig még nem hallgathatta ki aziránt, hogy mi járatban volt ott, mert részeg.

— **Uj altisztképző iskolák.** A hadvezetőség hír szerint azzal a tervvel foglalkozik, hogy mivel a két éves katonai szolgálati idő behozatala következtében az eddiginél aránytalanul több altisztre lesz szükség, külön altisztképző iskolákat fog létesíteni. A cél az, hogy ezekben az intézetekben jó és alkalmas altiszteket neveljenek, akik a legényiség oktatására különösen beválnak. Ezekben az iskolákba olyan fiatal embereket vesznek föl, akik 15—16 évesek, polgári vagy népiszkolát végeztek és hajlandók a hadseregben tovább szolgálni. Katonai tárgyakon kívül teoretikus oktatásban is fognak részesülni, amennyiben ezeknek az intézeteknek tanterve a középiskolák alsó osztályainak tantárgyaiból fog állani. Az iskolák növendékeit 17 éves korukban sorozzák és a tananyag elvégzése után mint tizedesek vagy szakaszvezetők vonulnak be a hadseregbe, de egyidejűleg reverzálist kell adniok, hogy két évnél tovább hajlandók szolgálni.

— **Pályázat erdősítési jutalmakra.** Az erdőtörvényben körülírt kopár, vízmosásos és futóhomok területeken folyó évben létesítendő, közgazdasági jelentőséggel bíró erdősítések megjutalmazására gróf Serényi Béla földm. m. az országos erdei alpból tizenegy nagy jutalmat, tíz elsőrendű és kilenc másodrendű elismerő jutalmat tűzött ki. Pályázhat a feltételeknek megfelelő erdősítésekkel az erdősítést teljesítő birtokos, erdő vagy gazdatiszt, valamint a beerdősített terület bérlője is. A folyó év tavaszán teljesített erdősítéseket legkésőbb július végéig, a folyó év őszén teljesített erdősítéseket pedig legkésőbb december 25-ig kell a közigazgatási erdészeti bizottságnál vagy a királyi erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

A természetes **Ferencz József-keresüviz Középeurópa** összes elismert gyógyvizei közt oldó és hashajtó sókban a legértelmesebbnek bizonyult. Hatása tehát már kisebb adagok — átlag $\frac{1}{2}$ borospoháryi — élvezete után nagy biztonsággal bekövetkezik. A valódi **Ferencz József-víz** különös figyelmet érdemel, mert az emésztő szerveket semmiféle módon nem rontja, mint az a legtöbb hashajtó pirulánál és tinkturánál és különféle elnevezésű titkos szernél megtörténik, amilyent laikusok a saját nagy kárukra használni szoktak. Kipróbálták a budapesti és kolozsvári m. kir. tudom. egyetemi klinikák tanárai is, mint Korányi, Purjesz, Tauffer és még sok más európai híri tudós. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **A tűzoltóság köréből.** A bars megyei tűzoltószövetség elnöksége kérelmet intézett a megye alispánjához, hogy utasítsa az alatta álló közigazgatási hatóságokat arra, miszerint hassanak oda, hogy minden háztulajdonos biztosítsa be a házat, nehogy az esetleges tűzkatasztrófa esetén, a nem-biztosítottak más községeknek a terhére legyenek.

— **Díjmentes vasuti távirat.** Az államvasutak kiadott új rendelete szerint az utazó közönség a vasuti állomásokon felejtett tárgyakért a következő állomásokon és a kártszenvedett az elveszett tárgyakért díjmentesen táviratozhat s a leszállási állomásokon, a forgalmi hivatalnok a káros jelentkezésénél köteles fölvenni a jegyzőkönyvet az elveszett tárgyról s távirat útján intézkedni annak visszaszerzése érdekében.

— **Elvi jelentőségű döntés.** A közigazgatási bíróság elvi jelentőségű döntésében kimondotta, hogy az a kiskoru munkás, aki a betegsegélyző pénztár tagja s aki munkaképtelen szüleit tartja, családfőnek tekintendő s szülei mint családtagok, szintén a pénztár által biztosított jogokat élvezik.

— **Szerkesztők egymásközt.** Köztudomású dolog az, hogy némely vidéki újságokat sokkal több jóakarattal mint hozzáértéssel szerkeszt egy pár elszánt idealista, akik igazán hősie és csöppet sem irigylésre méltó feladatra vállalkoztak, amikor elhatározták, hogy vezércikk témán fogják törni a fejüket olyankor, mint például most is, amikor más boldog halandók a savanyuvizes spriccerrel mellett, gondatlanul hűsölnek valahol a zóldben. De azután meg akadnak egyes gyakorlottabb tollu szerkesztő urak is a vidéken, akik pedig abban lelik pasz-

szíójukat, hogy néha-napján azt a valószínűtlenné látszó körülményt tételezik föl magukról, mintha legalább is a londoni öreg Times nevű újságot dirigálnák és e tekintélyes minőségükben aztán egyébb kisebb lapocskák szerkesztőit az irás mesterségében való járatlanságuk miatt kissé megcsipkedni szeretik lapjukban. Ezek a sorok pedig abból az alkalomból íródtak, hogy egyik megyebeli lapírástunk szerkesztője ilyen csipésekben részesült az egyik szomszéd megyebeli kollégánk napilapjának „Hogyan ír egy magyar szerkesztő?” című közleményében. Egy másik újság pedig jó-nak látta még egyet csipni a szerencsétlen szerkesztőn és átvette ezt a közleményt, minek pár soros bekezdésében azonban mellesleg szólva, ugyanabba a hibába esett amiben az a szerkesztő szenved, akiről az a bizonyos közlemény szól. Erre az itt megirt esetre pedig a legtöbb elemi iskolai olvasókönyvben, a közmondások között található a nyájas olvasó, megfelelő kádenciát.

— **A kihágási bíráskodás.** Az eddigi gyakorlat szerint a szolgabírák, tiszteletbeli főszolgabírák és tiszteletbeli szolgabírák a kihágási bíráskodást csak külön törvényhatósági felhatalmazás alapján gyakorolják. Ilyen felhatalmazás nélkül kihágási ügyekben csak a főszolgabírák bíráskodhattak. A rendőri büntető szabályzat értelmében azonban a folyó évi január 1-től kezdve a szolgabírák külön törvényszéki felhatalmazás nélkül is eljárhatnak mint rendőri büntető bírák. Ugyanez áll a tényleges szolgálati felhatalmazás nélküli főszolgabírákra és szolgabírákra is, mert ezek ilyen esetben a hasonló állásban lévő valóságos tisztviselőkkel egy jogok, mint kötelességek tekintetében teljesen azonos elbírálás alá esnek. Minthogy ezek szerint a szolgabírák, tiszteletbeli főszolgabírák és tiszteletbeli szolgabírák január 1-től kezdve a vizrendőri kihágási ügyek elsőfoku elbírálásánál a törvény erejénél fogva járnak el mint rendőri büntető bírák, a földmivelésügyi miniszter most kiadott rendeletével azt a múlt év végén kiadott körendeletét, mely szerint a vizrendőri ügyekre nézve a szolgabírák, a tiszteletbeli főszolgabírák és tiszteletbeli szolgabírák külön törvényhatósági felhatalmazással látandók el, visszavonta és hatályon kívül helyezte.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** Születések: Szenessy Kálmán, Borcsányi Ilona Eszter; Erzsébet Aranka; Berki József, Király Katalin; Erzsébet; Cservenák Mihály, Kotrusz Julianna; László; Jancsika János, Gyurcsik Mária; János; Lehoczky Béla, Bús Erzsébet; József; Székesvári János, Akúcs Eszter; Béla; Nagy József, Horváth Anna; Anna Aranka; Tóth Zsigmond, Szűcs Mária; Béla; Melicher Sándor, Stróbl Erzsébet; László. Halálozások: Chlup Nándor (Ferencz) 36 éves, tüdőgümőkór. Juhász József 21 nap, tüdővízenyő.

Szerkesztőért a lapkiadó tulajdonos felelős.

Élő bédán a pilla Eladó rayonban egy modern VILLA

mely áll 4 szoba, 1 üvegezett veranda, fürdőszoba, pinczéből vízvezeték és villanyvilágítással, azonnal átvehető. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tanonc

azonnal felvétetik
Steiner Sándor
órásnál. LÉVÁN.

Erdélyi-féle

MALOM

Alsóváradon eladó.

Értekezni lehet

Wilcsek Salamon kereskedésében Léván.

Új bérkocsi vállalat Léván.

Heimann Mór, tisztelettel értesíti az utazó közönséget, hogy

bérkocsi vállalatot rendezett be, és kéri, hogy kocsi szükségletét Szepessy-utca 4 szám alatti vendéglőben megrendelni szíveskedjék.

Autogén hegesztés.

Mindenféle fém valamint törtöntvények és gépalkatrészek, csak Autogén forrasztással végezhetők úgy, hogy a sérült gép üzemeljen csak a legrövidebb ideig szüneteljen.

Madarász Jonás lakatos mesternél Léván, Zúgó utca 6.

Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

MOTORKOK ÉS LOKOMOBILOK

Gyors
szállítás

Kedvező
fizetési
feltételek

Messze-
menő
játék

Drezdai Mótorgyár Részv. Társ.

Németország legrégibb, legnagyobb mótorgyára.

VEZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány-utca sarok.)

Ügynökségi iroda.

Ablak redőnyök rolletták vászonból, szövött nádból, megrendelhetők nálam, mintákkal szívesen házhoz megyek, ügynökségeket elfogadok gyárosoktól és nagykereskedőktől százalékra.

Üzlet vagy bármilyen közvetítést elvállalok.

Tisztelettel

Csillag Jenő Léva.

Kosuth utca 16.

Tulhalmozott raktárunk
miatt még a készlet tart:
Mandula kilója kor. 2'60
Mogyoró „ „ 1'50
Sósorszesz üvege
kis üveg 30 fillér
nagy üveg 70 fillér.

Blum-féle csődtömeg
kiárúsítás.

Egy jó házból való fiú

tanulónak felvétetik

Schulez Ignác nyomdájában

Cigarettafázók?

Egyesüljétek a cigarettafázók örösi áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin- hüvelyeket,

vagy „OTTOMÁN“ (törökfej)
és „TIP-TOP“ arany szopókás
cigaretta papirt.

RUBLETZKY ISTVÁN

szobafestő Léva, Szepessy-utca.

Készít:

templom-, szoba-, cimpfestést mázolást; továbbá tapétázást a legegyszerűből, a legfinomabb kivitelig jutányos árak mellett.

Vidéki megbízásokat pontosan eszközöl!

Dús választékot tart a legújabb mintákban; kívánatra költségvetéssel szolgál.

Ugyanott egy ügyes fiú tanulónak felvétetik.

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Távíratcím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGYE.)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitünő minőségű és

„ACZÉLSÖR“

név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{8}$ s, $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ Hl. hordókban
és 0.5, 0.7 L. palaczkokban

Léván és vidékén egyedüli elárúsító:

Weil Jakob

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

☛ Pártoljuk a megyei ipart! ☚

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatósabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, úgymint valódi **briliáns ékszereket, amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst disztárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polirozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és juttatásosan számíttatnak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

SWEINER SÁNDOR

Órák és ékszerész.

Kézimunka! Előnyomda!

Nyári ujdonságok

delain, zephir, batiszt, ruhadsz, csipke betét, himzés stb.

Női és úri fehérnemű, nyakkendő nagy választékban.

SZILÁRD JÓZSEF

női- és uridivatáruháza

Léva, Calvin-palota.

Utángos árak!

Figyelmes kiszolgálás!

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos (Berger) Henrik cukrászdájában — Léva, Mártonffy-u. 2

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házzal szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

Legújabb nyári ujdonságok
Ruhakelmék gyapju és mosó delinek crettonok,
ing és bluz zephirek. Női, és leány felöltök
igen jutányos áron kaphatók:

Holzmann Bódog divatárúházában
a „Városi-vigadó“ palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel.

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

Helybeli intelligens családnál egy
jó házból való kereskedelmi leány is-
kolát látogató fiatal leány vagy kisebb
gimnazistalru, esetleg mindakettő teljes
ellátást kaphat. Közelebbi e lap kiadó-
hivatalában tudható meg.

Kiadó ház.

Mángorló utca 17-ik számú modern
épület melyben 4 szoba, konyha, für-
dő szoba, éleškamra, üvegezett fo-
lyosó azonkívül mellék házba cseléd
szoba és mosókonyha van. November
1-től bérbe adó, feltételek Tokody Imre
háztulajdonosnál tudhatók meg.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamisításoktól!

Óvakodjunk a
hamisításoktól!

Valódi Stern-Marka védjeggyel

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágya!

Csak akkor
ilyen

van és

ólomzár

Hamisítá-
soktól szí-
goruan
óvakodjunk

valódi ha-
szakban
eredeti

van rajta

Minden
zsák tar-
talomjel-
zésről van
ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomáéposznattabroni Über-
lin, vezérképviselő

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra
figyelmeztetjük a vásárlókat

Interurban telefon szám 12.

A cséplési idényre elsőren-
dű porosz köszén kapható.
BRAUN JOZSEF ES FIA
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Szén

Koks, Briket, Antracit
szükségletét

a pontos szállítás érdekében későbbi
határidőkre már most feladni kérem

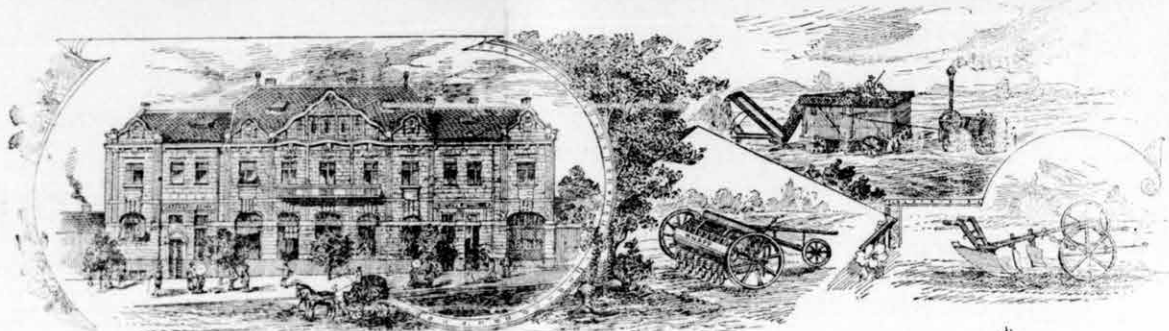
Radnay Károly

Budapest, Nagymező utca 13. sz. I. emelet
Telefon 164. 75—26. 26—27. Sürgőnyeim: Antracit, szén ap

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick 華華華

gépeinek vezérképiselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók 華華華華

Műkölapos jégszekrények. 華華 Világhírű láncoskutak.

Községi és kerti fecskendők.

CAMPOLIN

az ezidőszerint legjobbnak elis-
mert vízhatlan bőrkenőcs. •

Minden bőrneműre u m. czipő,
szijjak, lőszerszámok stb. ki-
tűnő eredménnyel használható
A bőrt puhává, simulékonnyá
és teljesen vízhatlanná teszi.

Használatban nagyon takaré-
kos, mert egyszeri bekenés-
sel a czipő 3 hétre is teljesen
vízhatlanná lesz.

Próbadohoz: 60 fill.
beküldése után bérmentve.

Elsőrangú referenciák, ár-
jegyzék kívánatra ingyen.

CAMPOLIN

vízhatlan kenőcsgyár

OROSZKA. (Barsm.)

Augusztus 1-től a Szilavecki
féle házban egy külön bejá-
ratú butorozott szoba kiadó,
Bővebbet Róth vaskereskedésében.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ES ROVIDÁRÚ NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekéből.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Básti-utca 1. Wertheimer-féle ház.